

Aantekening bij Verordening BRP 2014.

Inleiding

De Verordening BRP 2014 is eerder behandeld in de commissie bestuur. Daarbij zijn vragen gerezen, met name over de inhoud van de bijlage, waarin gewichtige maatschappelijke belangen voor de gemeente Haarlem worden beschreven en de categorieën van derden die op grond daarvan persoonsgegevens uit de basisregistratie personen zouden kunnen ontvangen. De bijlage wordt als te uitgebreid beschouwd en de mogelijkheid wordt geopperd onze verordening op dezelfde wijze vast te stellen als in de gemeente Den Haag is gebeurd.

De Verordening BRP Den Haag

De Verordening BRP beoogt gegevensverstrekking mogelijk te maken zoals die is opgenomen in bijlage 5 van het Besluit BRP (bijlage bij artikel 41): derden die werkzaamheden verrichten met een gewichtig maatschappelijk belang aan wie door burgemeester en wethouders verstrekt kan worden. In de gemeente Den Haag is in de toelichting echter bijlage 4 van het Besluit BRP (bijlage bij artikel 39) opgenomen: derden die werkzaamheden verrichten met een gewichtig maatschappelijk belang aan wie systematisch verstrekt kan worden.

Systematische verstrekking wordt niet meer direct door de gemeente zelf gedaan. Alle gemeentes in Nederland sturen mutaties op persoonslijsten naar een landelijke voorziening (GBA-V) van waaruit de systematische gegevensverstrekking naar de landelijke afnemers plaatsvindt. De landelijke afnemers hebben daartoe een autorisatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Het is uitgesloten dat via de gemeentelijke Verordening BRP gegevensverstrekking aan afnemers mogelijk wordt gemaakt waar dit op landelijk niveau niet mogelijk is. Om die reden is het model Verordening BRP van de gemeente Den Haag onbruikbaar.

Inkorten van de bijlage van de Verordening BRP

De bijlage is ingekort tot tien categorieën van derden die persoonsgegevens uit de basisregistratie zouden kunnen ontvangen indien er een gewichtig maatschappelijk belang voor de gemeente mee gemoeid is. Onderstaand wordt een toelichting gegeven bij de categorieën van derden die een plaats hebben in deze verkorte versie.

1. Niet gemeentelijke crematoria en begraafplaatsen.

De eigen gemeentelijke crematoria en begraafplaatsen kunnen we gelijkstellen met overheidsorganen die een orgaan zijn van de gemeente. Voor systematische verstrekking is opname in de gemeentelijke verordening nodig (artikel 3.8 Wet BRP). Gemeentelijke crematoria en begraafplaatsen van andere gemeenten kunnen we gelijkstellen met buitengemeentelijke overheidsorganen (artikel 3.5 Wet BRP). Niet-gemeentelijke: deze vallen onder artikel 3.9 Wet BRP. Deze moeten in de gemeentelijke verordening zijn opgenomen om gegevens te kunnen verstrekken

uit de BRP voor het bijhouden van de begraafplaatsadministratie en uitvoering van de Wet op de Lijkbezorging.

2. Het Rode Kruis en Stichting DOCK.

In bijzondere, dringende gevallen moet het mogelijk zijn gegevens te verstrekken aan het Rode Kruis, zelfs zonder instemming van de ingeschrevene.

Stichting DOCK zal telkens het gewicht maatschappelijk belang voor de gemeente moeten aantonen bij een nieuwe vraag om gegevensverstrekking.

3. GGZ inGeest.

GGZ inGeest verleent hulp en zorg indien iemand in acute geestelijke problemen is gekomen. De ingeschrevene zal in dat geval veelal niet in staat zijn in te stemmen met het verstrekken van zijn persoonsgegevens. Deze gegevens kunnen belangrijk zijn voor de vaststelling of de ingeschrevene nog verzekerd is.

4. Woningcorporaties Elan Wonen, Pré Wonen en Ymere.

Woningcorporaties hebben een belangrijke rol bij de verdeling van woonruimte en het tegengaan van woonfraude. De woningcorporaties doen regelmatig in het eigen verenigingsblad melding van het verkrijgen van persoonsgegevens uit de basisregistratie van bewoners van hun eigen woningen.

5. Ziekenhuizen.

Patiëntenzorg, het verlenen van medische zorg en het innen rekeningen i.v.m. de zorg.

6. Uitvoeren gemeentelijk beleid

De Verordening BRP 2014 mag de uitvoering van gemeentelijk beleid niet in de weg staan. Onderstaand wordt de Stichting MIES (Met Iemand Samen) in een voorbeeld gegeven, die uitvoering geeft aan het programma "Samen voor Elkaar". De Verordening BRP moet deze gegevensverstrekking mogelijk maken.

7. Een overheidsorgaan van, dan wel een persoon of organisatie gevestigd in een land buiten de Europese Unie.

De BRP is er voor de Nederlandse overheid. Verstrekkingen aan andere verzoekers (derden) worden zonnodig expliciet mogelijk gemaakt door de Wet BRP. De verstrekking aan buitenlandse overheidsorganen (ongeacht of dit nationale, regionale of gemeentelijke overheden in het land zelf zijn dan wel ambassades en consulaten van die landen in Nederland) of buitenlandse rechtspersonen is niet expliciet geregeld in de Wet BRP. Dit betekent dat verstrekking van gegevens uit de BRP aan buitenlandse overheidsinstellingen of buitenlandse rechtspersonen alleen aan de orde is op grond van artikel 3.6 (verstrekking van gegevens is voorgeschreven in Nederlands algemeen verbindend voorschrift) en 3.9 (volgens de gemeentelijke verordening) Wet BRP. Artikel 3.9 lid 3 van de wet BRP noemt een extra toetsingspunt bij verzoeken van buiten de Europese Unie. Er mag dan alleen verstrekt worden indien een verdrag of een besluit van een volkenrechtelijke organisatie in de verstrekking van die gegevens voorziet. In overige gevallen zijn deze verstrekkingen door gemeenten enkel toegestaan indien de ingeschrevene daarin vooraf schriftelijk heeft ingestemd.

8. Een overheidsorgaan van, dan wel een persoon of organisatie gevestigd in een land binnen de Europese Unie.

Zie de toelichting bij punt 7.

9. Buitenlandse Rechtspersonen voor bijvoorbeeld sociale zorg en zekerheid.

In de eerste plaats moet de gemeentelijke verordening de verstrekking van gegevens uit de BRP aan buitenlandse overheidsinstellingen en buitenlandse rechtspersonen mogelijk maken (zie artikel 3.9 Wet BRP) of moet de verstrekking van de gegevens in een Nederlands algemeen verbindend voorschrift worden voorgeschreven (zie artikel 3.6 Wet BRP). Verstrekking op grond van artikel 3.9 Wet BRP zal slechts in uitzonderingsgevallen aan de orde zijn. Daaraan wordt de voorwaarde verbonden dat er sprake moet zijn van een Nederlands publiek belang en dat de ingeschrevene vooraf toestemming verleent. Geen verstrekking vindt plaats, als er een verstrekkingsbeperking geldt op grond van artikel 3.21 van de Wet BRP.

De verstrekking op grond van artikel 3.9 Wet BRP moet gerechtvaardigd worden door een 'gemeentelijk (Nederlands) maatschappelijk belang', zoals benoemd in de Wet BRP, artikel 3.9, lid 2. Dat kan liggen in het feit dat de buitenlandse verzoeker de gegevens nodig heeft voor de uitvoering van een Nederlands algemeen verbindend voorschrift dan wel voor een doel dat, met het oog op een publiek belang, expliciet in de gemeentelijke verordening is voorgeschreven. In het laatste geval kan bijvoorbeeld worden gedacht aan verstrekking van gegevens aan private, niet commerciële instellingen op het terrein van zorg (bijvoorbeeld: ziekenhuizen) of maatschappelijk welzijn in buitenlandse grensgemeenten, waar ook de eigen inwoners gebruik van maken, zodat de wachtlijsten in de Nederlandse instellingen kunnen worden weggewerkt. Bij een verstrekking op grond van artikel 3.9 Wet BRP geldt altijd de eis dat deze noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de derde en het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de ingeschrevene niet aan de verstrekking in de weg staan.

10. Overheidsorganen van de Caribische landen (Aruba, Bonaire, Curaçao en Sint Maarten) en het Caribische deel van Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

De Wet BRP is geen rijkswet en daarom alleen van toepassing op het Europees deel van Nederland. De Wet Basisadministraties persoonsgegevens BES is alleen van toepassing op het Caribische deel van Nederland (openbare lichamen BES). Aruba, Curaçao en Sint-Maarten zijn zelfstandige Caribische landen binnen het Nederlandse Koninkrijk en hebben hun eigen verordeningen.

Overheidsorganen van de Caribische landen en het Caribisch deel van Nederland zijn aan te merken als derde in de zin van de Wet BRP. Dit maakt verstrekking op grond van artikel 3.9 Wet BRP mogelijk. Zij moeten dan wel in de gemeentelijke verordening worden benoemd.

Consequentie van het inkorten van de bijlage bij de Verordening

Als een gewichtig maatschappelijk belang met de categorieën van derden niet in de bijlage van de Verordening is opgenomen, dan is gegevensverstrekking in het geheel niet mogelijk. Op grond van de nu voorgestelde bijlage bij de Verordening BRP is gegevensverstrekking aan (bijvoorbeeld) het

Haarlems Amateur Symfonie Orkest onmogelijk (zie de toelichting hieronder). Een dergelijk verzoek zal onmiddellijk worden geweigerd. Om in dat geval gegevensverstrekking (na een afweging) mogelijk te maken, zal eerst de Verordening BRP opnieuw moeten worden vastgesteld.

Voorbeelden van eerder gedane verzoeken om informatieverstrekking onder het regiem van de Verordening GBA en de wijze waarop dit door de gemeente behandeld is

De vraag van de heer Vrugt laat zich moeilijk beantwoorden. Intern was het niet nodig informatieverzoeken te registreren. Cijfers kunnen daardoor niet exact worden verstrekt en is ervoor gekozen een aantal voorbeelden te geven van de wijze waarop verzoeken om gegevensverstrekking in de afgelopen periode zijn behandeld.

1. Het Haarlems Amateur Symfonie Orkest (HASO) viert zijn 80^e verjaardag en wil dat vieren met mensen die in hetzelfde jaar 80 jaar worden of zijn geworden.

Hierover zijn de volgende afspraken gemaakt: "Om uw aanvraag in behandeling te kunnen nemen wil ik u vragen bijgaand formulier in te vullen, te ondertekenen en aan mij terug te sturen. Het klopt inderdaad dat de gemeente zal zorgen voor de verzending van de uitnodigingen. In de uitnodigingsbrief moet worden opgenomen dat de gemeente Haarlem de adressering en de verzending van de brieven heeft verzorgd en dat er geen adresgegevens aan u zijn verstrekt. Kunt u mij vooraf een kopie van deze uitnodiging waarin dit is opgenomen toesturen of mailen?"

2. Stichting DOCK doet een verzoek om adresgegevens te verkrijgen van Marokkaanse en Turkse ouderen (65+) in Parkwijk, Indische buurt-Noord en Europawijk voor het afleggen van huisbezoeken.

Dit verzoek is geweigerd: "Op basis van artikel 16 van de Wet Bescherming Persoonsgegevens, het feit dat de Stichting DOCK geen afnemer is van de GBA en jurisprudentie verstrekken wij geen gegevens over ras of etniciteit van betrokken personen."

Reactie Stichting Dock: "In 2011 heb ik namens stichting DOCK adressen van Turkse en Marokkaanse 65 plussers opgevraagd. Toen ook vanwege het afleggen van huisbezoeken. Dit omdat de gemeente Haarlem belang hecht om inzicht te krijgen in de woon- en leefsituatie van oudere (ook Turkse en Marokkaanse) oudere Haarlemmers. Aan dat verzoek werd toen zonder probleem voldaan. Ik vraag mij dus af of de omstandigheden zijn gewijzigd waardoor u mijn vraag nu formeel afwijst met verwijzing naar artikel 16."

Onze reactie hierop: "Ieder verzoek om gegevens uit de GBA wordt opnieuw kritisch bekeken. Overigens is uw verzoek niet alleen afgewezen op grond van artikel 16. Ook als er nieuwe jurisprudentie is kan het zijn dat inzichten veranderen. Het voorval van de gemeente Charlois die een dwangsom opgelegd heeft gekregen van het CBP i.v.m. het registreren van gegevens omtrent etniciteit is daar zo'n voorbeeld van. Het is dus heel goed mogelijk dat inzichten en besluiten omtrent het verstrekken van gegevens uit de GBA veranderen. Er wordt in de toekomst dus geen onderscheid meer gemaakt in de nationaliteit van betrokken personen."

3. Verzoek O&S om gegevens voor de armoedemonitor.

Onze reactie: “Op grond van het privacy regelement mogen wij geen A-nummer, burgerlijke staat, naamgebruik en geboorteland van betrokkene en ouders verstrekken. De overige gegevens zullen worden verstrekt.”

Reactie O&S: “Dank voor je toezegging. A-nummer hebben we niet per se nodig, maar BSN is wel gewenst (ook van partner, ouder 1 en 2). Dan kunnen wij huishoudtypes samenstellen. Het niet leveren van geboorteland betekent dat we de etniciteit van een persoon en huishouden niet kunnen vaststellen. Uit de koppelingen die we zelf in een eerder stadium gemaakt hebben blijkt dat etniciteit wel een factor van belang is. Het is jammer dat we dit nu niet mee kunnen nemen in het bestand en rapport.”

4. Stichting DOCK wil samen met Sportsupport voor bewoners tussen 45-65 jaar uit Boerhaavewijk een grootschalige fitheidstest onder medische begeleiding organiseren. Daarna volgt een advies over gezonder eten en bewegen. Ze vragen daarom om de adressen van deze groep om hen daarna te kunnen aanschrijven.

Het verzoek is geweigerd met een toelichting van de privacy-criteria voor gegevensverstrekking aan vrije derden:

- Is de verstrekking noodzakelijk in het belang van bescherming betrokkene (=derde) of van rechten en vrijheden van anderen;
- Is er een dringende maatschappelijke behoefte;
- Staat verstrekking in verhouding tot doel;
- Kan het doel op minder ingrijpende wijze worden bereikt.

5. Stichting Met Iemand Samen wil een steekproef van alleenstaande ouderen van 70 jaar en ouder ter uitvoering van het programma “Samen voor Elkaar”.

Gegevens zijn verstrekt om uitvoering van dit project, met steun vanuit de gemeente Haarlem vanuit het programma “Samen voor Elkaar” (opgenomen in Nieuwsbrief sociaal domein van juni 2013), mogelijk te maken.

In de bijlage niet meer voorkomende gewichtige maatschappelijke belangen en de daarbij behorende categorieën van derden

Voor de duidelijkheid volgt onderstaand een overzicht van de gewichtige maatschappelijke belangen die nu geen plaats meer hebben op de bijlage van de Verordening BRP 2014:

- Bevorderen van culturele en maatschappelijke vaardigheden inwoners. Tegengaan analfabetisme. Bibliotheken
- Bevorderen cultuur en behoud van cultureel erfgoed Cultuurorganisaties die een subsidie van de gemeente ontvangen

